

Rozloučení s létem, podzim přichází

Napsal uživatel Redakce Zbraslav.info
Sobota, 22 Zář 2012 19:36

Pátek 21. září byl posledním dnem letošního léta. V sobotu 22. září 2012 v 16 hodin 48 minut SELČ vstoupilo Slunce do znamení Vah, nastala podzimní rovnodennost a začíná astronomický podzim. "Léto" nám ale ještě chvíli vydrží, změna letního času na zimní bude až v neděli 28. října.

Loučíme se tedy s letošním létem, které bylo ke Zbraslavi celkem laskavé a všem našim čtenářům přejeme hezký a prosluněný podzim. :-)

Redakce

Co dalšího se můžeme dozvědět o rovnodennosti či střídání ročních období či posunu času z letního na zimní?

"Jako rovnodennost označujeme okamžik, kdy se Slunce nachází právě nad zemským rovníkem, takže rovnoměrně osvětluje obě polokoule. Díky tomu mají den a noc prakticky stejnou délku, odtud tedy rovnodennost. Slunce v tento den vyjde téměř přesně na geografickém východě a zapadne na geografickém západě.

Rozloučení s létem, podzim přichází

Napsal uživatel Redakce Zbraslav.info
Sobota, 22 Zář 2012 19:36

Okamžik podzimní rovnodennosti je zároveň začátkem astronomického podzimu.

Střídání ročních období je totiž způsobeno sklonem zemské osy. Protože je zemská osa nakloněna o úhel 23,5 stupně, dochází při oběhu Země okolo Slunce k

opakovanému přiklánění a odklánění severní a jižní polokoule. Jestliže je ke Slunci právě přikloněná severní polokoule, máme u nás léto, je-li přikloněna jižní polokoule, máme zimu. V okamžiku zimního slunovratu, který nastává kolem 21. prosince, se Slunce nachází přímo nad jižním obratníkem Kozoroha. V období zimního slunovratu proto u nás máme nejkratší dny a nejdelší, až šestnáctihodinové, noci. Od tohoto data se den postupně prodlužuje a Slunce vystupuje stále výš a výš nad obzor. Kolem 21. března Slunce překračuje rovník – nastává jarní rovnodennost. Toho dne má den i noc prakticky stejnou délku. Dále Slunce pokračuje svou pouť na severní polokouli a kolem 21. června se dostane k obratníku Raka. Nastává letní slunovrat, který zároveň označuje začátek astronomického léta. Poté se Slunce vydává zpět k rovníku, který překračuje kolem 23. září, kdy nastává podzimní rovnodennost. Poté se vrací na jižní polokouli a noci se u nás pomalu začínají prodlužovat – přichází podzim. Celý cyklus je zakončen zimním slunovratem.

Občas se také setkáme s mylnou představou, že střídání ročních období je způsobeno opakovaným přibližováním a vzdalováním Země od Slunce. Je pravda, že dráha Země není přesná kružnice, ale elipsa. Díky tomu se Země střídavě přibližuje ke Slunci na vzdálenost 147 milionů km a vzdaluje se až na 152 milionů km. Rozdíl ve vzdálenosti v průběhu roku tak činí 5 milionů kilometrů. Tato skutečnost však roční období na Zemi ovlivňuje jen okrajově. Patrné je to už z faktu, že nejbližší bývá Země Slunci na počátku roku, kdy u nás mnohdy panují třeskuté mrazy, zatímco nejdále je od něj na počátku července, kdy se vyrazíme ochladit k vodě."

Více informací a zajímavé akce pro děti i dospělé, laickou i odbornou veřejnost: Štefánikova hvězdárna v Praze, <http://www.observatory.cz/>

Posun času- letní a zimní čas

"Letní čas je označení systémové úpravy měření času, při které se v letních měsících roku nepoužívá čas daný příslušným časovým pásmem, ale používá se čas, který je o určitou hodnotu (obvykle o 1 hodinu) posunut dopředu. Cílem letního času je úspora elektrické energie, která by byla jinak potřeba pro večerní osvětlení. Důvodem je, že většina lidí je aktivnější večer (po západu slunce) než ráno (před východem slunce).

Na letní čas se v ČR každý rok přechází poslední neděli v březnu, kdy po 01:59:59 SEČ (středoevropského času) následuje 03:00:00 SELČ (středoevropského letního času). Letní čas končí poslední neděli v říjnu, kdy se po 02:59:59 SELČ hodiny posunou na 02:00:00 SEČ. Toto uspořádání platí od roku 1996, do té doby byl konec letního času obvykle poslední neděli v září. Letní čas je pochopitelně záležitostí zemí mírného pásma. V tropickém pásmu se délka dne v létě od délky zimního dne neliší natolik, aby mělo zavedení letního času smysl. Obdobně v polárních oblastech, kde polární noc trvá až půl roku, nemá samozřejmě letní čas smysl.

V praxi byl letní čas poprvé zaveden za první světové války v roce 1916, a to hned v řadě evropských zemí. Letní čas byl znovu zaveden v důsledku úsporných opatření za druhé světové války. V českých zemích (tehdy v Protektorátu Čechy a Morava) fungoval nepřetržitě (!) od 1. dubna 1940 až do 4. října 1942, dále pak v letních měsících let 1943–1949. Na přelomu roku 1946 (1. prosince 1946 – 23. února 1947) byl zaveden také tzv. zimní čas, kdy byl čas posunut o jednu hodinu dozadu – tento opačný posun je zřejmě světovým unikátem.

Každoroční letní čas byl v Československu zaveden v roce 1979. Po několika letech se ustálilo pravidlo, podle kterého se letní čas zaváděl poslední březnový víkend (v noci ze soboty na neděli) a končil poslední zářijový víkend. Od roku 1996 je letní čas o jeden měsíc delší – trvá až do posledního víkendu v říjnu, čímž je letní čas zaveden po větší část roku než čas pásmový. Tato změna byla provedena v celé Evropské unii, takže se přizpůsobila i Česká republika."

Změna letního času na zimní: Ne: 28. Říjen 2012, 3:00 -> 2:00

Zdroj: <http://www.observatory.cz/> , <http://cs.wikipedia.org> □